

15.11.2022

1 Yhteystiedot

Pudasjärven kaupunki

Pudasjärven kaupunki

PL 10, Varsitie 7
93101 Pudasjärvi

Tekninen johtaja
Janne Karhu
puh. +358 40 544 3219
janne.karhu@pudasjarvi.fi

Kaavaa laativa konsultti

FCG Finnish Consulting Group Oy

Maankäyttösuunnittelija
Erika Brusila
puh. 041 731 3542
erika.brusila@fcg.fi

Kalle Oiva
puh. +358 41 730 2306
kalle.oiva@fcg.fi

Hankevastaava

Yhteistuuli Oy
Turvetie 112
86600 Haapavesi

Hankekehityspäällikkö
Harri Ruopsa
puh. +358 400 730 793
harri.ruopsa@puhuri.fi

Ympäristöinsinööri
Jaana Kangas
puh. +358 40 1978 799
jaana.kangas@puhuri.fi

Sisällysluettelo

1	Yhteystiedot.....	1
2	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus.....	3
3	Suunnittelualue.....	3
4	Suunnittelutehtävä ja tavoitteet.....	4
5	Suunnittelun lähtökohdat	5
5.1	Suunnittelualueen nykytila	5
5.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	10
5.3	Maakuntakaava	11
5.4	Yleiskaavat ja asemakaavat.....	15
5.5	Maanomistus	15
5.6	Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet	15
6	Selvitykset ja vaikutusten arviointi	17
6.1	Vaikutusten arvioinnista	17
6.2	Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen	18
7	Osallistuminen ja vuorovaikutus.....	19
7.1	Osalliset	19
7.2	Osallistuminen.....	19
8	Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu	20

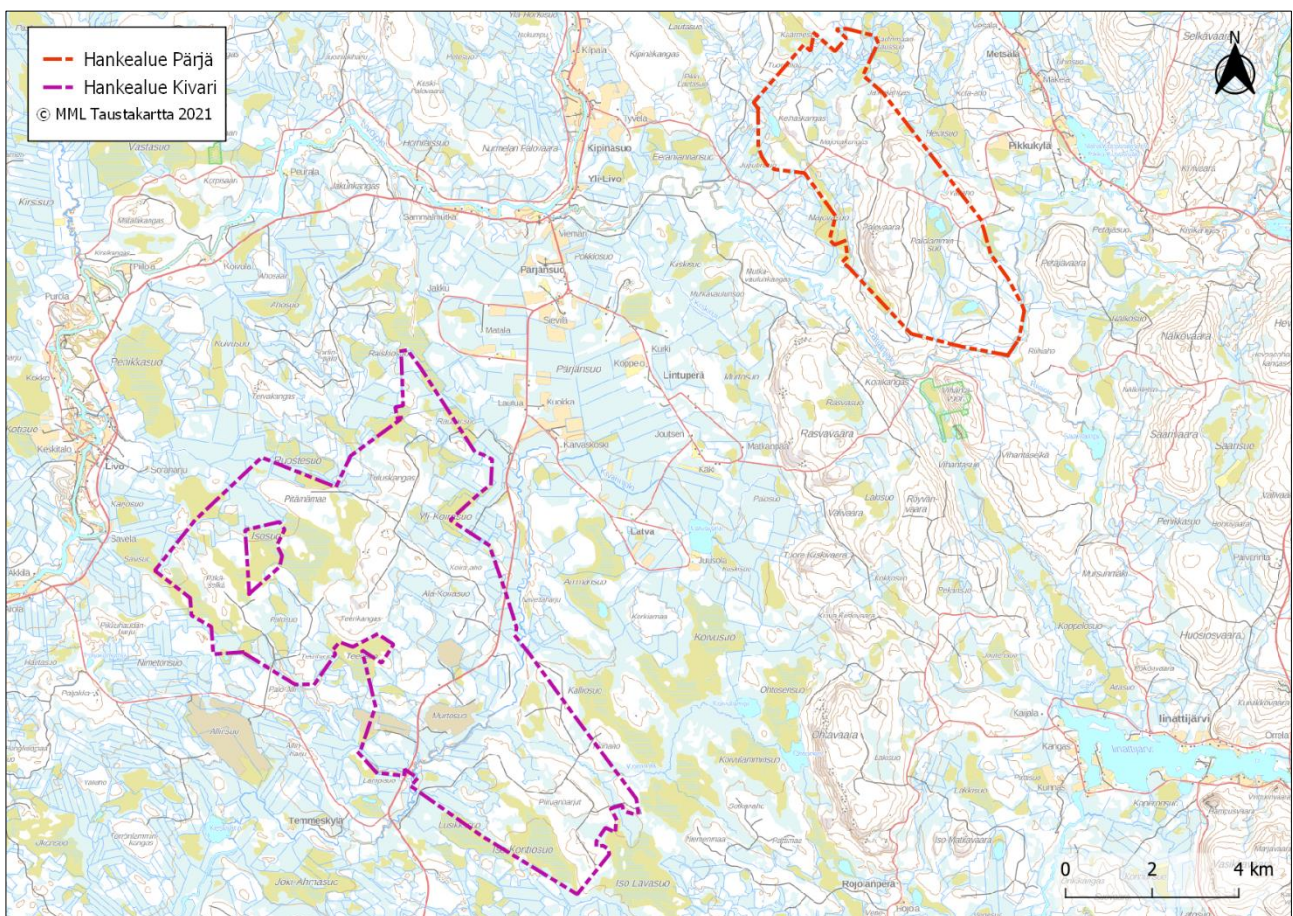
2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) päivitetään tarvittaessa kaavatyön edetessä.

3 Suunnittelualue

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti. Pärjän alue, jota tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma käsittelee, on merkitty karttaan oranssilla.

Yhteistuuli Oy suunnittelee kahta tuulivoimapuistoa Pudasjärven kunnan alueelle. Tuulivoimapuistohankkeet muodostuvat Pärjän ja Kivarin tuulivoimapuistoalueista ja sähkönsiirrosta. Pärjän ja Kivarin alueille laaditaan molempiin omat osayleiskaavat. Osayleiskaava laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena MRL:n 77a §:n mukaisesti. **Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma käsittelee Pärjän aluetta.** Kivarin osa-alue kattaa noin 5 380 hehtaarin ja Pärjän osa-alue noin 2 190 hehtaarin

laajuisen alan. Kivarin alue sijaitsee noin 14 kilometrin etäisyydellä Pudasjärven keskustasta koilliseen. Pärjän alue sijaitsee noin 16 kilometrin etäisyydellä Syötekylästä länsi-lounaaseen. Suunnittelualueet sijaitsevat noin yhdeksän kilometrin etäisyydellä toisistaan, ja niiden väliin jää Pärjäkylän pienkylä. Taivalkosken keskusta sijoittuu lähimmillään noin 39 kilometrin etäisyydelle, ja Ranuan keskusta noin 49 kilometrin etäisyydelle Pärjän suunnittelualueesta.

Suunnittelualueet ovat pääosin metsätalousmaata. Pärjän suunnittelualueelle sijoittuu useita lampia ja järviä, joista suurimmat ovat Keihäslampi, Ylä-Palolampi ja Ala-Palolampi. Pärjän suunnittelualueen keskiosassa kulkee myös Majovaoja. Suunnittelualueiden metsät ovat pääosin suhteellisen nuoria. Alueiden suot ovat pääosin ojitettu. Alueilla on melko kattava metsäautotieverkko.

Asutus on keskittynyt alueen vesistöjen ympärille ja teiden varsille. Alle 10 kilometrin etäisyydellä voimaloista ovat Pärjänsuon, Kipinäsuon ja Suvannonkylän kylät. Lähin taajama on Pudasjärven keskustassa noin 26 kilometrin etäisyydellä Pärjästä lounaaseen. Pärjän suunnittelualueesta 14 km koilliseen on Syötekylä.

Suunnittelualueille ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia. Maanmittauslaitoksen maastotietokannan (2020) asuinrakennusten sijaintien perusteella alle kahden kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista ei ole yhtäkään asuinrakennusta.

Kaava-alueen rajausta saattaa tarkentua kaavaprosessin aikana (kuva 1).

4 Suunnittelutehtävä ja tavoitteet

Yhteistuuli Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Pudasjärven kaupunkiin Pärjän alueelle (Kuva 1 1). Pärjän alueelle suunnitellaan noin 20 voimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Voimaloiden yksikköteho on arviolta enintään 8–10 MW. Voimalasijoittelu ja huoltotielinjaukset tarkentuvat hankesuunnittelun ja ympäristövaikutusten arvioinnin edetessä.

Osayleiskaava laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena MRL:n 77a §:n mukaisesti. Hankkeelle toteutetaan YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenetely, joka tulee etenemään tavoitteellisesti rinnakkain kaavamenettelyn kanssa.

Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksyy Pudasjärven kaupunginvaltuusto.

Osayleiskaavan suunnittelun tavoitteena on toteuttaa tuulivoimapuiston rakentaminen luonnonympäristön ominaispiirteet ja ympäristövaikutukset huomioon ottaen sekä lieventää rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia. Lisäksi osayleiskaavan tavoitteena on ottaa huomioon muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin kuluessa muodostuvat tavoitteet.

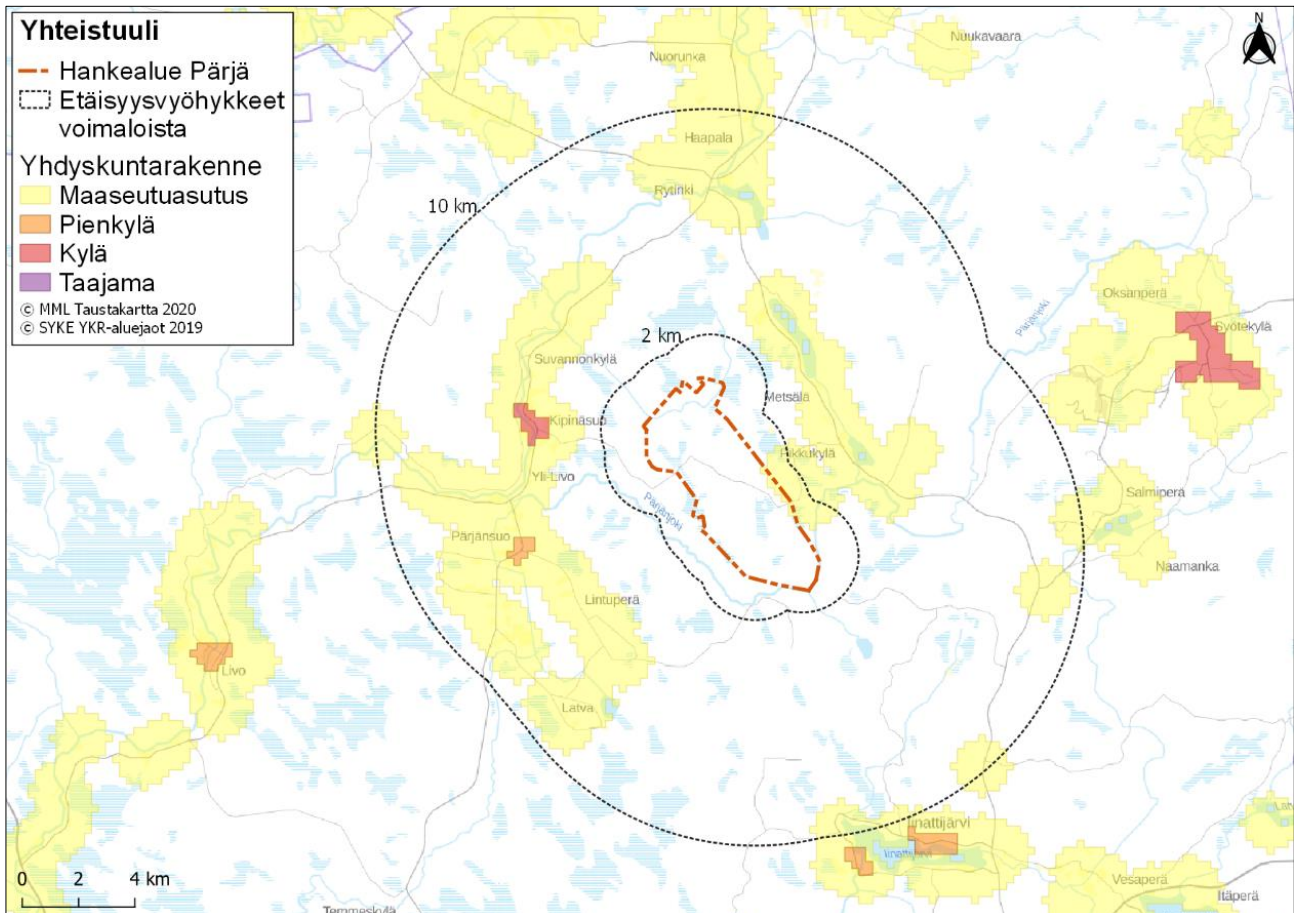
Suunnittelualue voi tarkentua kaavoitusprosessin edetessä ja alueelle tehtävien selvitysten tulosten perusteella.

5 Suunnittelun lähtökohdat

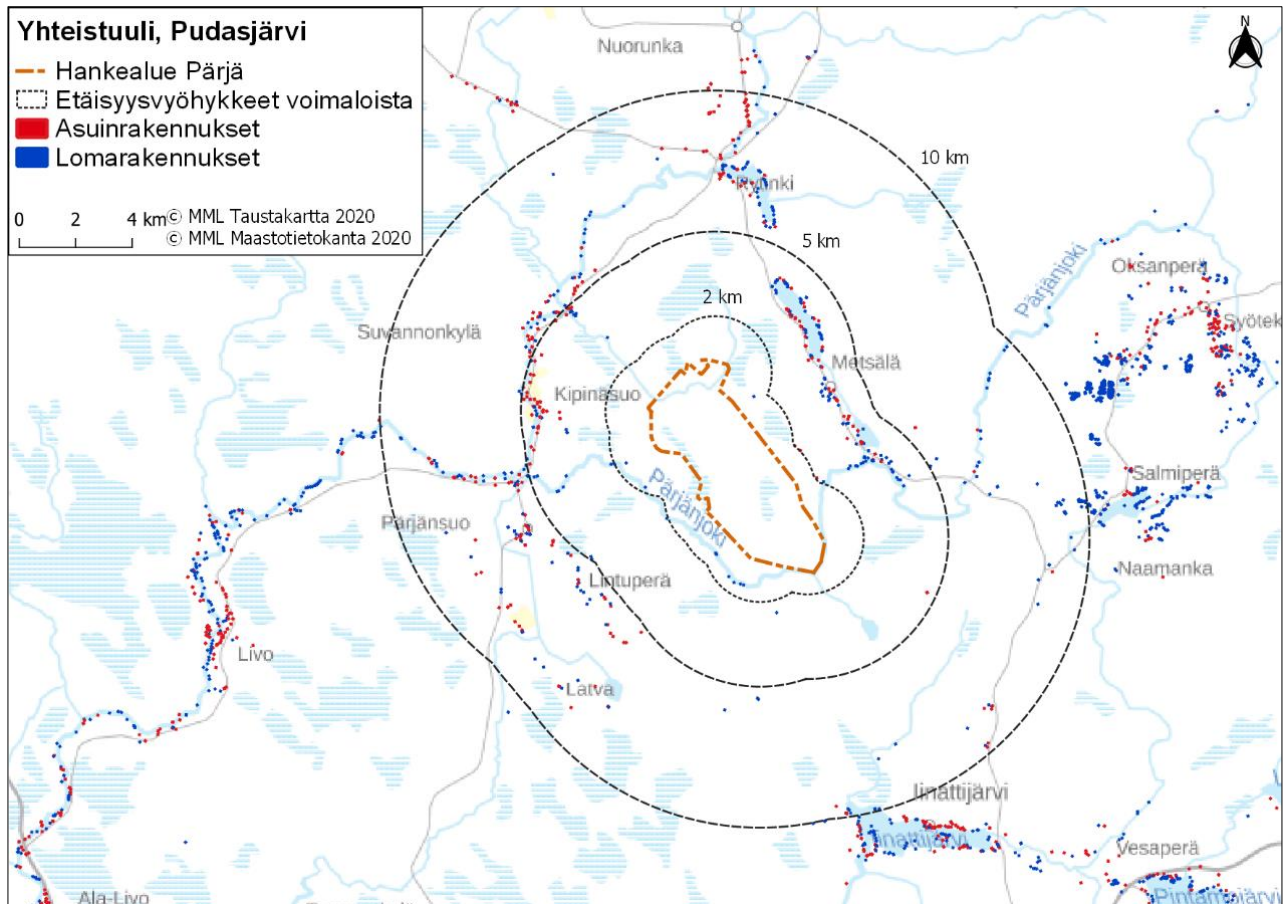
5.1 Suunnittelualueen nykytila

Suunnittelualue on metsätalousaluetta, ja lähiympäristö on metsätalousaluetta ja harvaan asuttua maaseutua. Pärjän suunnittelualueen lähimmät asutuskeskittymät ovat Kipinäsuolla noin 3,4 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta ja Pärjänsuolla noin 4,9 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta.

Maanmittauslaitoksen maastotietokannan (2020) asuinrakennusten sijaintien perusteella alle kahden kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista ei ole yhtäkään asuinrakennusta.

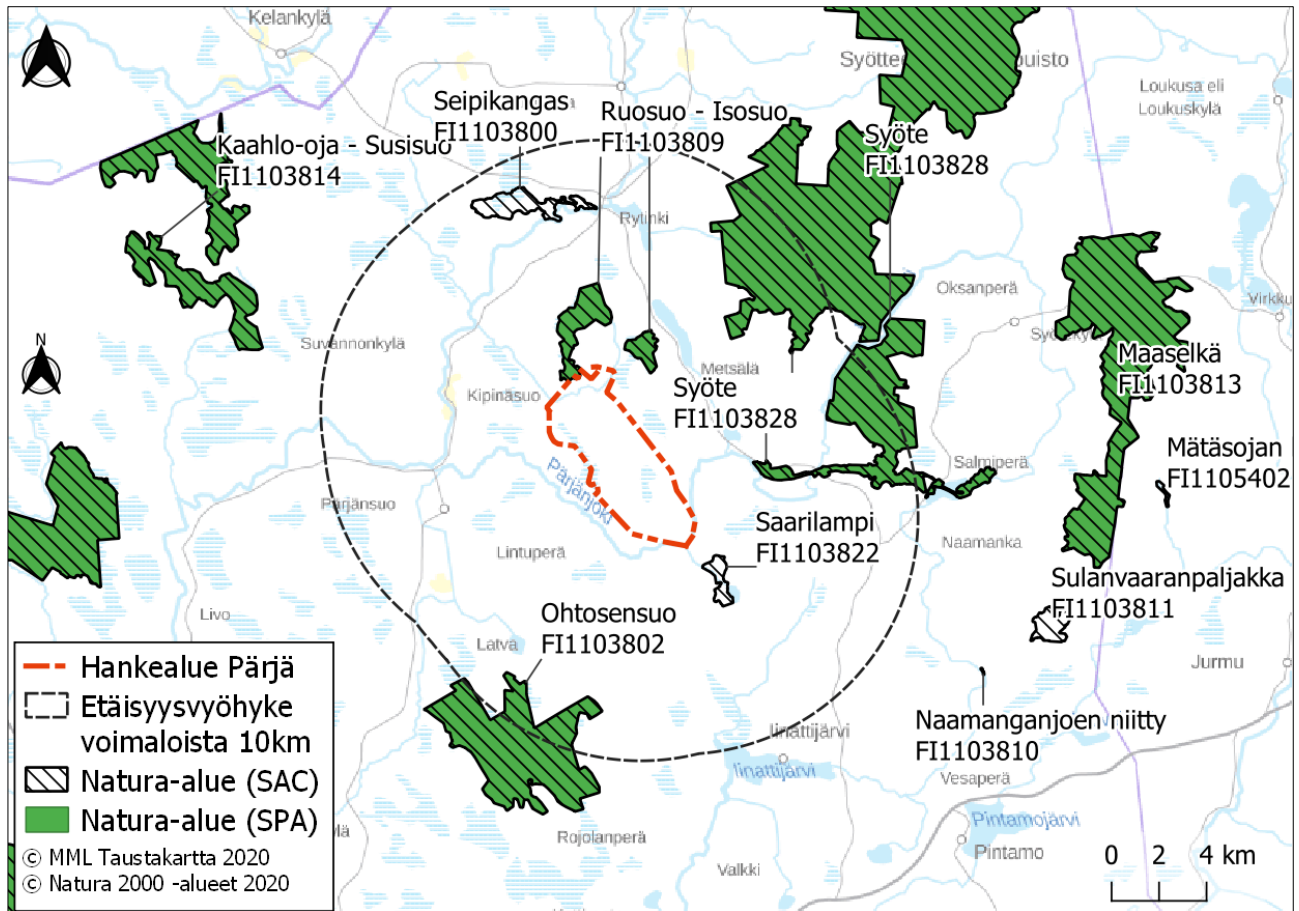

Kuva 2. Pärjän suunnittelualueen lähiympäristön yhdyskuntarakenne Suomen ympäristökeskuksen YKR-aineiston mukaisesti.

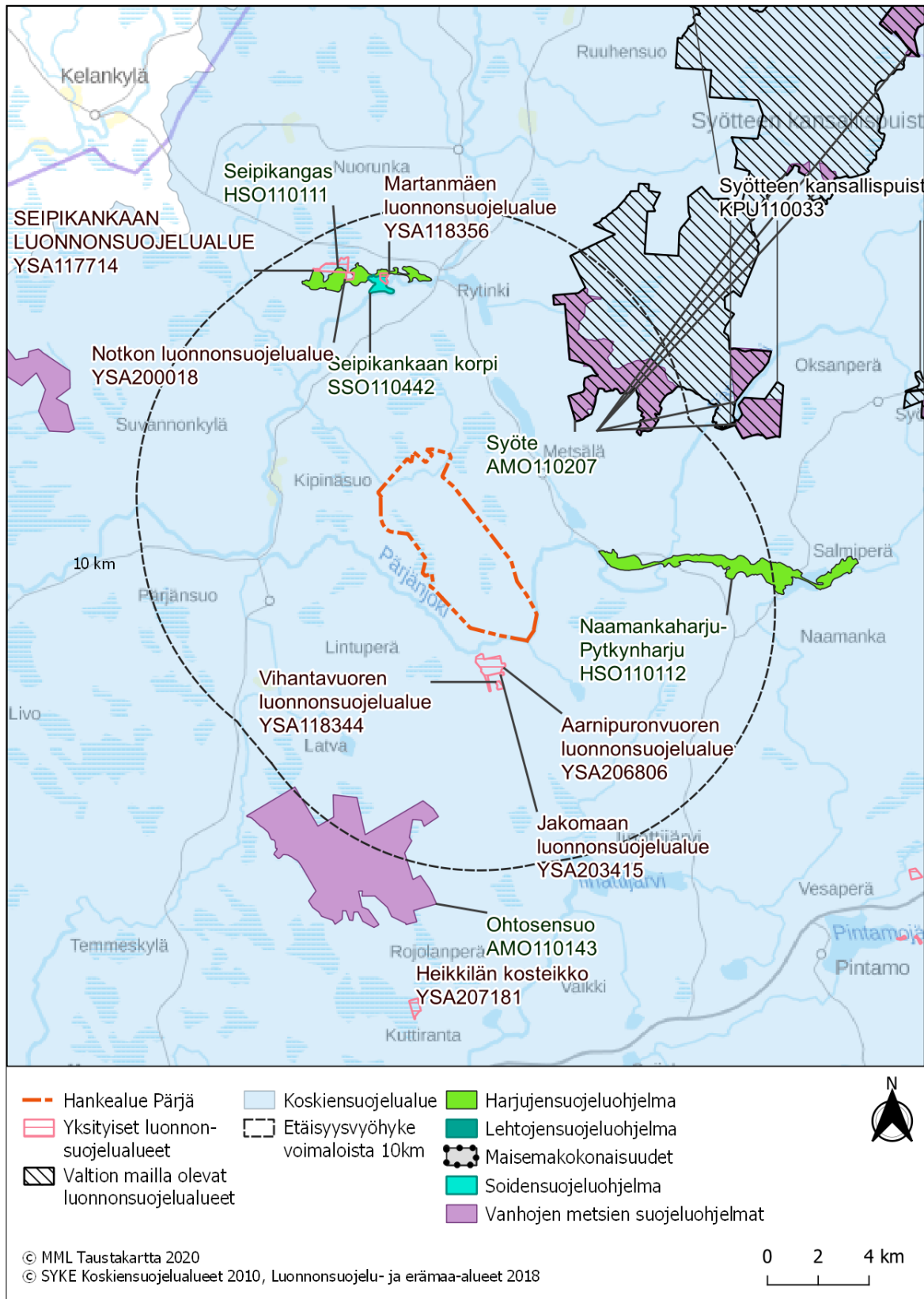
Kuva 3. Pärjän suunnittelualueen lähiympäristön rakennukset Maastotietokannan mukaisesti.

Pärjän suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä on useampi Natura-alue. Pärjän alueen pohjoisrajalta alkaa kahdesta erillisestä alueesta muodostuva Ruosuo-Isosuo Natura-alue (FI1103809). Ruosuo-Isosuo Natura-alue sijaitsee myös osittain suunnittelualueella. Pärjän alueen lähistössä on myös Saarilammen (FI1103822) ja Syötteen (FI113828) Natura-alueet, joista ensiksi mainittu noin 1,2 kilometrin etäisyydellä kaakossa ja toinen 3,2 kilometrin etäisyydellä idässä. Syötteen Natura-alue koostuu useammasta alueesta, joista eteläisin sijoittuu Pärjän alueen läheisyyteen.

Kuva 4. Natura-alueiden sijoittuminen Pärjän suunnittelualueeseen nähden.

Pärjän suunnittelualue sijoittuu Iijoen vesistön keski- ja yläosan koskiensuojelualueelle (MUU110040). Pärjän aluetta lähimmät yksityiset suojelualueet ovat Aarnipuronvuoren (YSA206806), Jakomaan (YSA203415) ja Vi-hantavuoren (YSA118344) luonnonsuojelualueet alueen eteläpuolella. Valtion mailla olevista suojelualueista lähin on Syötteen kansallispuisto (KPU110033) 5,4 kilometriä Pärjän alueesta koilliseen.

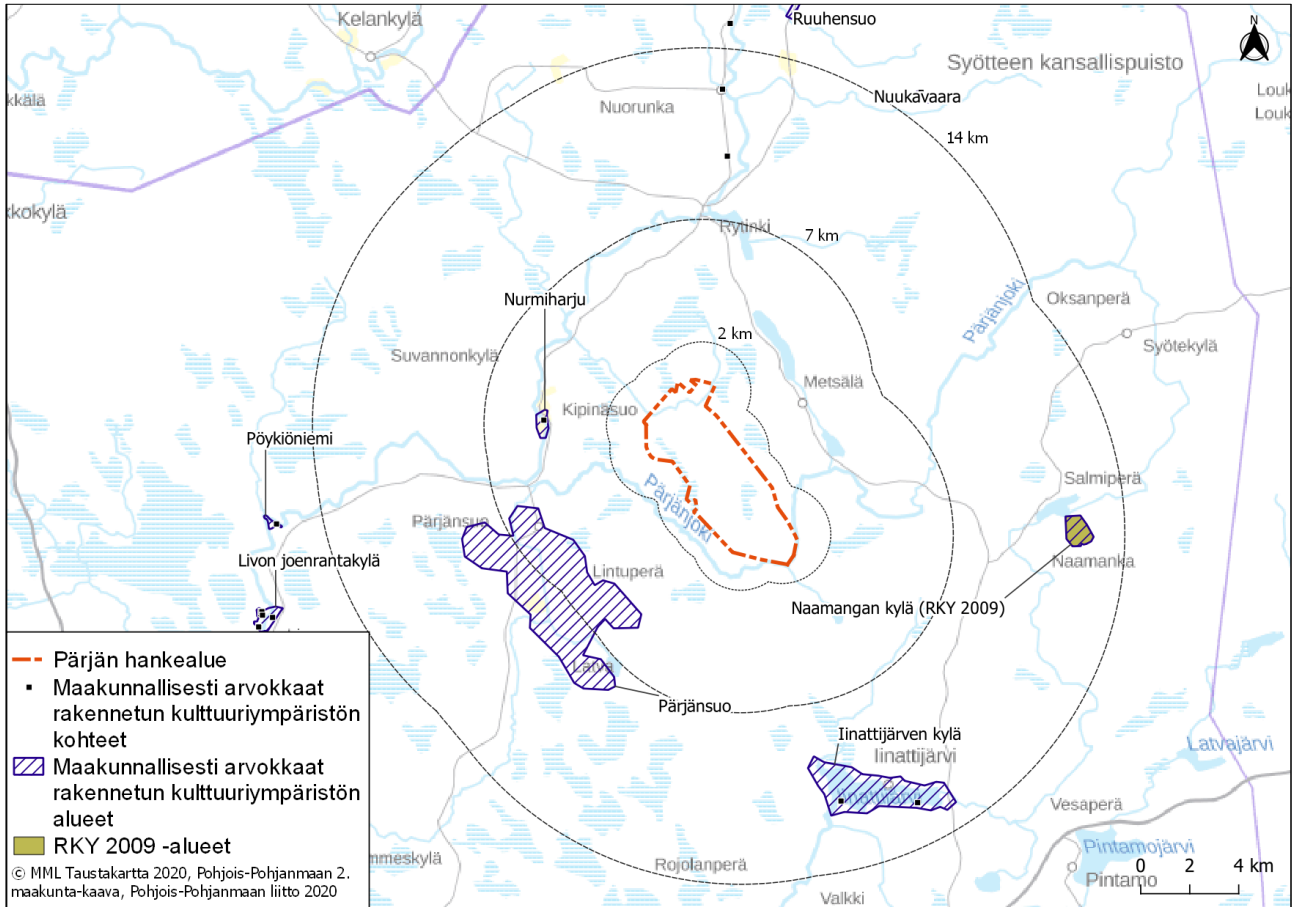

Kuva 5. Luonnonsuojelualueiden ja luonnonsuojeluohjelma-alueiden sijoittuminen Pärjän suunnittelualueeseen nähden.

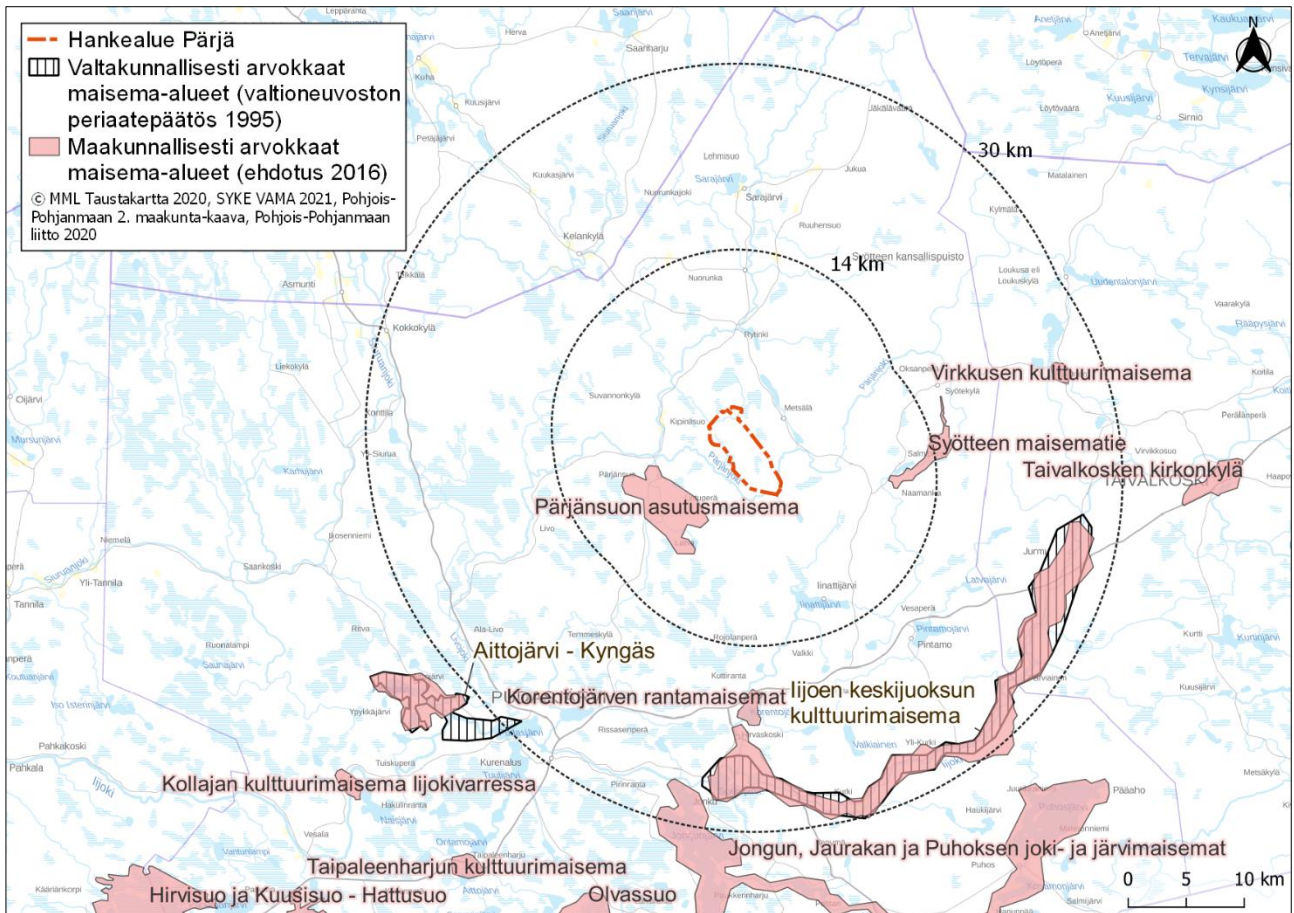
Pärjän suunnittelualueesta alle 30 kilometrin säteellä sijaitsee kaksi valtakunnallisesti arvokasta maisema- aluetta: Aittojärvi-Kyngäs ja Iijoen keskijuoksun kulttuurimaisema.

Valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY 2009) ei sijoitu suunnittelualueelle. Lähin RKY 2009 -kohde sijoittuu yli 10 kilometrin etäisyydelle voimaloista: Naamangan kylä noin 11 kilometrin etäisyydelle Pärjän alueesta. Alle 30 kilometrin säteellä Pärjän suunnittelualueesta ei sijoitu muita valtakunnallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita.

Pärjän suunnittelualueutta lähimpänä sijaitseva maakunnallisesti arvokas maisema-alue on Pärjänsuon asutusmaisema, joka sijaitsee noin 4 kilometrin etäisyydellä Pärjän suunnittelualueen rajasta.

Kuva 6. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet 14 km etäisyydellä suunnitelluista voimaloista.

Kuva 7. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Pärjän suunnittelualueen teoreettisella näkyyalueella (30 km).

Suunnittelualueelle ei sijoitu tunnettuja muinaisjäännöksiä. Pärjän aluetta lähin muinaisjäännös, Leviärinta 4, on noin 900 metrin etäisyydellä alueesta. Kahden kilometrin etäisyydellä Pärjän alueesta on kaksi tunnettua muinaisjäännöstä, Leviärinta 1 ja Leviärinta 4. Etäisyys niistä lähimpiin suunniteltuihin voimalapaikkoihin on 1,5 kilometriä.

5.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Maankäyttö- ja rakennuslain 24 §:n mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4.2018.

Hanketta koskevat seuraavat voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Terveellinen ja turvallinen ympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

5.3 Maakuntakaava

Suunnittelualue sijaitsee kokonaisuudessaan Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueella. Suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, 1. vaihemaakuntakaava, 2. vaihemaakuntakaava ja 3. vaihemaakuntakaava.

Pudasjärven Yhteistuulen tuulivoimapuistojen Pärjän suunnittelualueutta ja sen lähiympäristöä koskevat maakuntakaavassa seuraavat toiminnot ja merkinnät:

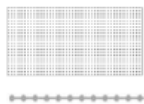

LUONNONSUOJELUALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Suunnittelumääräys: Alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologien yhteyksien säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 § mukainen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.

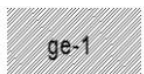

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi tarkoitettuja suoalueita. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus. Suojelumääräys: Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin suon vesitaloutta muuttaviin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suo-
jelualue perustetaan, kuitenkin enintään 5 vuotta 1. vaihemaakuntakaavan lainvoimaiseksi tulosta. Määräys ei koske alueellisesti tärkeää pohjavedenhankintaa.

NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.

MAISEMAKALLIOALUE (1. ja 3.vmkk)

TUULI- JA RANTAKERROSTUMA (1. ja 3.vmkk)

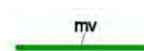
MOOTTORIKELKKAILUREITTI TAI -URA (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreit-
tejä.

TÄRKEÄ MELONTA- TAI VESIRETKEILYREITTI (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan ylimatekunnallisia melonta- tai vesiretkeilyreittejä pääjoki-
mien ulkopuolella.

MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE / MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOH- DEALUE (1., 2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan ympäristöarvojen, matkailun ja virkistykseen kannalta valta-
kunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia.

Suunnittelumääräys:

Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota virkistysalueiden ja -reittien verkoston muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen ja matkailukeskusten rakentamisen sopeuttamiseen ympäristöön

mv-2

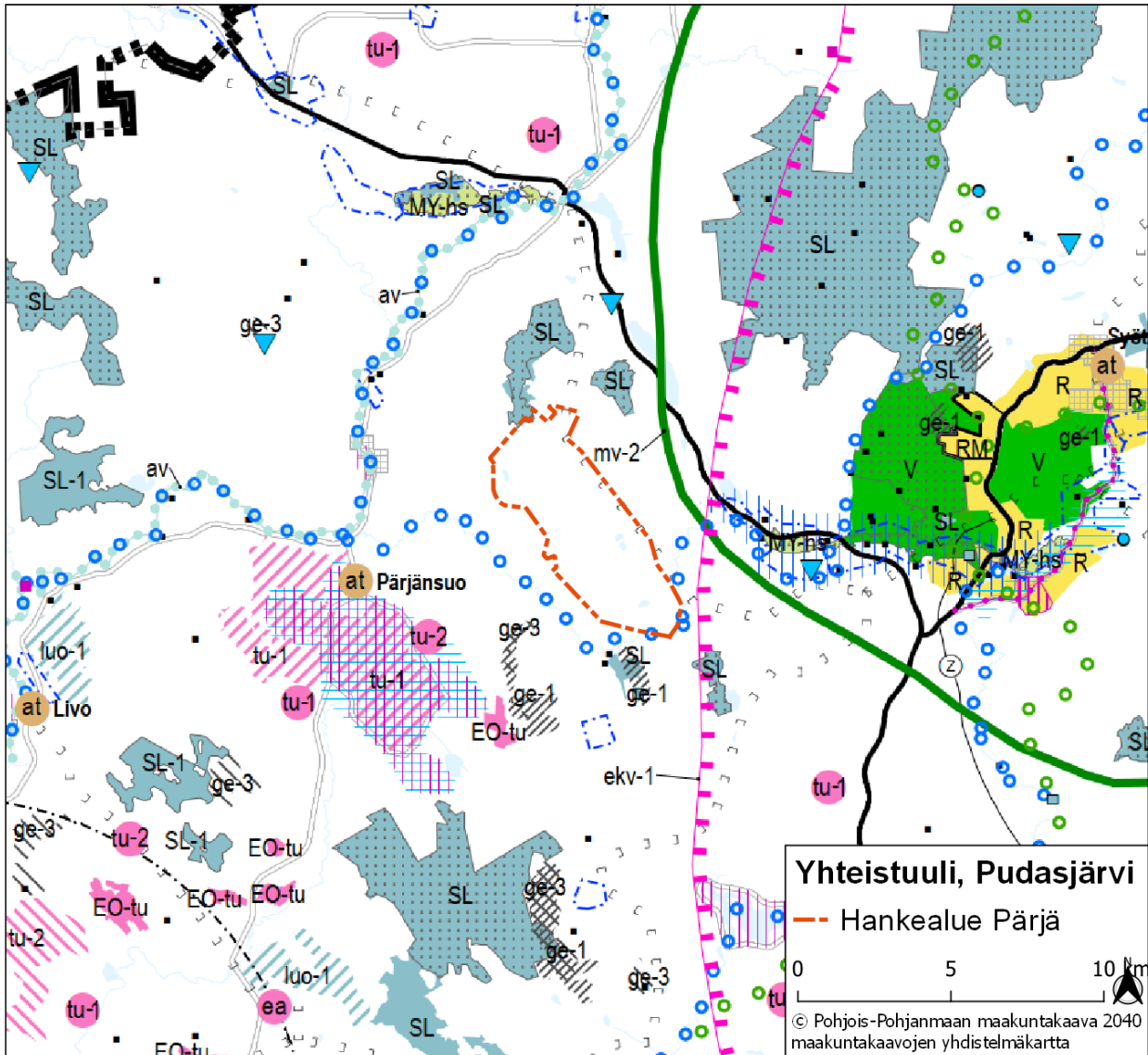
Syötteen alue

Alueen kehittäminen perustuu matkailukeskuksen palveluihin sekä kansallispuistoon, muuhun luontoon ja retkeilyyn liittyviin virkistystoimintoihin. (2.vmkk)

TUULIVOIMALOIDEN RAKENTAMINEN

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

- Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulipuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia.
- Perämeren rannikkoalueella tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli se ei merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia asutukseen, maisemaan, linnustoon tai muuhun ympäristöön.
- Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli tuulivoimarakentaminen ei heikennä alueiden linnustoarvoja.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, harjajensuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan luo -alueiden ja seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ulkopuolelle.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan ja linnustoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.
- Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.

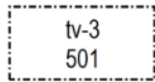

Kuva 8. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavayhdistelmäkartasta, jossa mukana 1., 2. ja 3 vaihemaakuntakaavat (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2022). Suunnittelualue on lisätty kaavakartan päälle.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava (4. vaihemaakuntakaava) on vireillä. Pääteemoina ovat energiantuotanto, varastointi ja siirto. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnosaineisto oli nähtävillä 8.8.-23.9.2022 välisenä aikana.

Pohjois-Pohjanmaan liitossa on käynnissä myös TUULI-hanke, jossa tuotetaan uutta tietoa Pohjois-Pohjanmaan alueen soveltuvuudesta tuulivoimatuotantoon ja etsitään ratkaisuja toimialan ympäristökysymysten ratkaisuun. Hankkeen tuloksena voidaan esittää Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimapotentialiaali sekä maakunnallinen näkemys tuulivoimarakentamiseen parhaiten soveltuvista alueista. Hankkeen sijainninhjausmallin tulokset on viety Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnokseen. Pärjän alue on osoitettu suurelta osin valmisteluvaiheen kaavaluonnoksessa potentiaalisesti tuulivoimaloiden alueeksi tv-3.

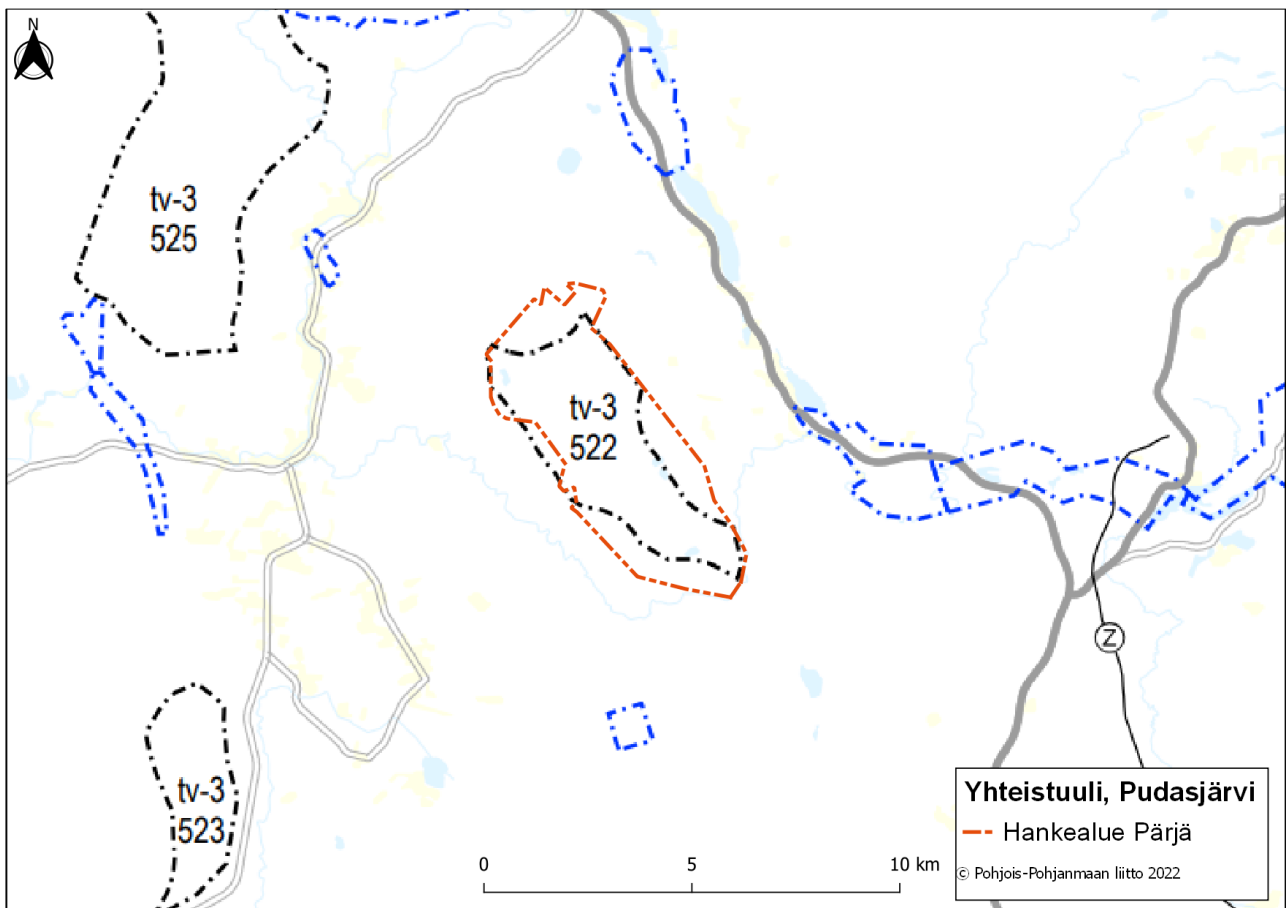
Pärjän suunnittelualueita koskevat merkinnät ja määräykset Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaavakartassa:

POTENTIAALINEN TUULIVOIMALOIDEN ALUE

Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka tietyin reunaehdoin soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon.

Suunnittelumääräykset: Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota tuulivoima-alueen tuottaman energian jatkokäyttöön. Alueen tuottama energia voidaan hyödyntää paikallisessa suljetussa sähköverkossa, liittää se kantaverkkoon, tai muuntaa se varastoitavaan muotoon. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset

Kuva 9. Ote Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaavakartasta. Pärjän suunnittelualue on lisätty kaavakartan päälle.

Tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn ja kaavoitusmenettelyn yhteydessä tutkitaan alustavan suunnittelualueen suhdetta voimassa oleviin Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen merkintöihin, määräyksiin sekä tavoitteisiin. Maakuntakaava ohjaa suunnittelujärjestelmän mukaisesti yleiskaavoitusta.

5.4 Yleiskaavat ja asemakaavat

Pärjän suunnittelualueelle ei sijoitu voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Lähimmät yleiskaava-alueet ovat Livojokivarren rantaosayleiskaava ja Syötteen osayleiskaava. Lähimmät asemakaava-alueet sijoittuvat Pudasjärven keskusta- ja Syötteen alueelle.

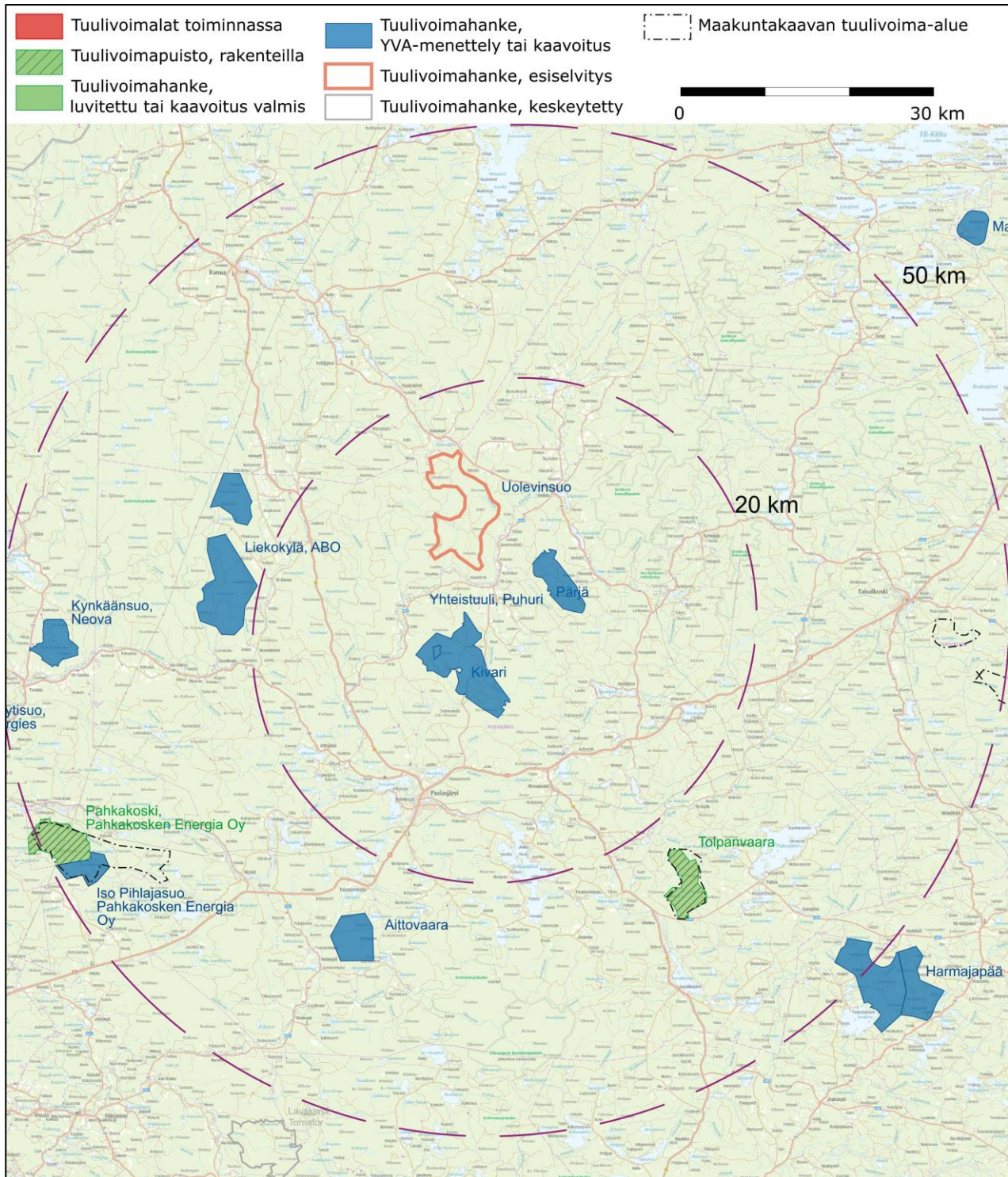
5.5 Maanomistus

Suunnittelualueen maa-alueet ovat pääasiassa yhteismetsien omistuksessa, alueilla on myös jonkin verran yksityisiä maanomistajia.

5.6 Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet

Lähialueen jo toiminnassa olevat tuulivoimalat ja suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet otetaan huomioon kaavan vaikutusten arvioinnissa siinä mittakaavassa kuin mahdollisia yhteisvaikutuksia arvioidaan voivan aiheutua.

Pärjän ja Kivarin tuulivoimahankkeiden suunnittelualueilta 50 kilometrin säteellä ei tällä hetkellä sijaitse toiminnassa olevia tuulivoimapuistoja, Tolpanvaaran tuulivoimapuisto on rakenteilla. Alle 20 kilometrin säteellä suunnittelualueista ei ole muita tuulivoimahankkeita kuin Pudasjärven pohjoisosiin sijoittuva Uolevinsuon hanke, joka on esiselvitysvaiheessa. Tarkempaa tietoa hankkeen koosta tai aikataulusta ei ole tässä vaiheessa tiedossa.

Kuva 10. Muut tuulivoimalahankkeet Pudasjärven Yhteistuulen suunnittelualueiden ympäristössä.

6 Selvitykset ja vaikutusten arviointi

6.1 Vaikutusten arvioinnista

Vaikutusten arviointi on osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua. Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta käytössä oleviin perustietoihin, alueella suoritettuihin maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja huomautuksiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

Merkittävien tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutukset arvioidaan YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Yhteistuulen suunnitellut tuulivoimapuistot ylittävät YVA-lain liitteen 1 hanke-luettelon mukaisen rajan, jonka mukaan tuulivoimahankkeissa sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista arviointimenettelyä, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia.

Tässä hankkeessa ennakoidaan ympäristövaikutusten kohdistuvan tuulivoimapuiston osalta erityisesti maisemaan, luontoon ja maankäyttöön. Kookkaina rakennelmina tuulivoimalat näkyvät alueella laajasti, myös naapurikuntien puolella. Luontovaikutukset kohdistuvat erityisesti linnustoon. Kokonaisuudessaan laajana hankkeena vaikutukset alueen elinkeinoelämään ja aluetalouteen ovat merkittävät varsinkin hankkeen rakennusvaiheessa työllisyyden kannalta sekä käytön aikana kuntatalouden kannalta. Arviointityön perusteella hankkeen vaikutusalueet tarkentuvat ja saattavat laajentua tai rajautua tässä suunnitelmassa arvioidusta.

Yhteistuulen tuulivoimahankkeiden vaikutusten arvioimisen tueksi on laadittu/laaditaan suunnittelualueilta YVA- ja kaavamenettelyn yhteydessä seuraavat selvitykset ja mallinnukset (suluissa on mainittu maastotyöpäivien määrä):

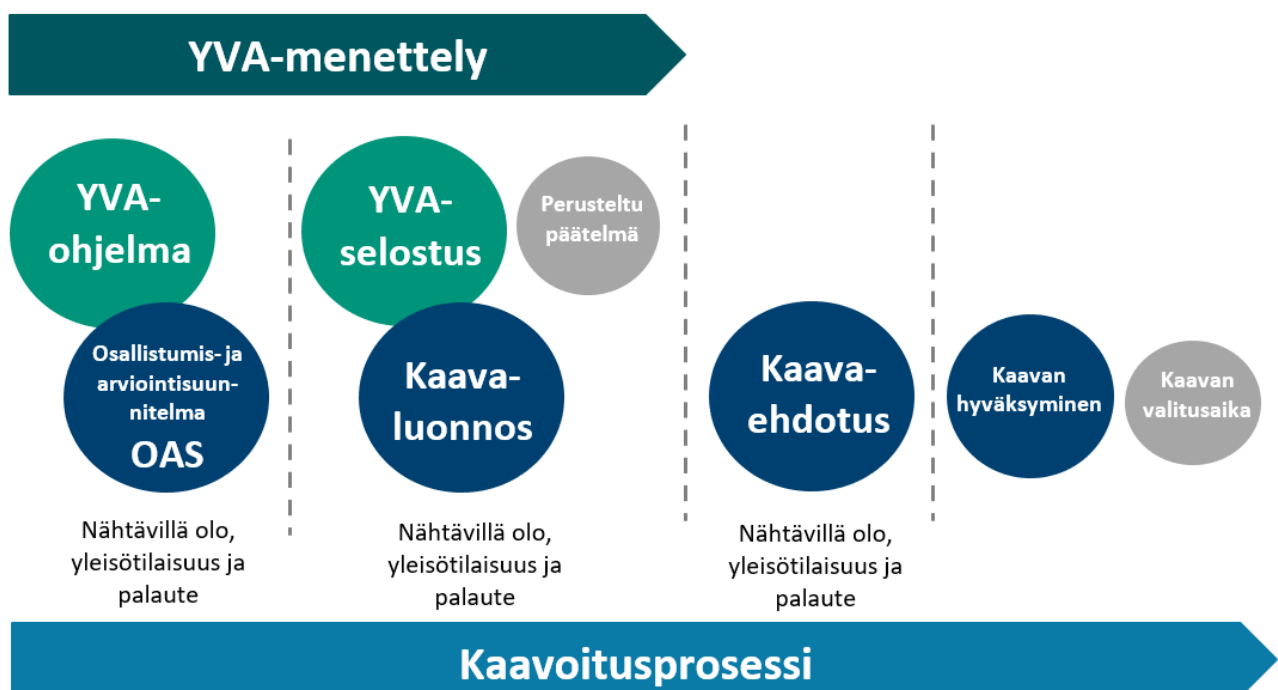
- Laadittavat selvitykset:
 - Arkeologinen inventointi
 - Pesimälinnustoselvitys (10 pv)
 - Metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi (5 pv)
 - Pöllöselvitys (4 yötä)
 - Päiväpetolintuselvitys (5 pv)
 - Päiväpetolinnun satelliittiseuranta (pesimäkausi 2021)
 - Lintujen kevät- ja syysmuuton tarkkailu (6+6 pv)
 - Lepakkoselvitys (4 yötä)
 - Kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventointi (6 pv)
 - Viitasammakkoinventointi (0,5 pv)
 - Liito-oravainventointi (1 pv)
 - Muun lajiston esiintymispotentiaalia arvioidaan kaikkien luontoselvitysten yhteydessä
- Tehtävät mallinnukset:
 - Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat
 - Melu- ja välkemallinnukset
- Kyselyt:
 - Asukaskysely
 - Porotalous selvitys
 - Matkailuselvitys

- Metsästysseurojen haastattelut
-

6.2 Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on tärkeä osa yleiskaavan laadintaa. Ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyissä selvityksissä on huomioitu yleiskaavoituksessa tarvittavat selvitystarpeet, jolloin yleiskaava voidaan laatia YVA-menettelyn selvitysaineiston pohjalta.

Hankkeen YVA-ohjelma ja kaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma pyritään asettamaan samoihin aikoihin nähtäville. YVA- ja kaavaprosesseihin liittyvät tiedotustilaisuudet pyritään yhdistämään siten, että hankkeesta kiinnostuneet voivat tiedotustilaisuuksissa saada tietoa hankkeen, YVA-menettelyn ja kaavoituksen etenemisestä sekä siitä, miten YVA-menettelyn yhteydessä tehdyt selvitykset otetaan huomioon hankesuunnittelussa ja kaavoituksessa.

Kuva 11. YVA-menettelyn ja kaavoitusprosessin kulku.

7 Osallistuminen ja vuorovaikutus

7.1 Osalliset

Osallisia ovat

- kiinteistönomistajat
- ne, joiden asumiseen, työhön tai muihin oloihin valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa:
 - kaavan vaikutusalueen asukkaat, yritykset ja elinkeinonharjoittajat, virkistysalueiden käyttäjät, kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat
- viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
 - Pohjois-Pohjanmaan liitto
 - Pohjois-Pohjanmaan museo
 - Pudasjärven kaupunki
 - Puolustusvoimat
 - Ranuan kunta
 - Posion kunta
 - Taivalkosken kunta
 - Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto
 - Väylä (Liikennevirasto)
 - Luonnonvarakeskus LUKE
 - Metsähallitus
 - Oulunkaaren ympäristöpalvelut
 - Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
 - Pohjois-Pohjanmaan sote
 - Metsähallitus
 - Metsäkeskus
 - Traficom
 - Fingrid Oyj
 - Digita Oy
 - Puolustusvoimat, 3. logistiikkarykmentti
 - Pääesikunta, Operatiivinen osasto
 - Fintraffic Lennonvarmistus Oy (ent. ANS Finland Oy)
 - Pohjois-Pohjanmaan Ympäristöterveydenhuolto
- yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
 - tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt, kuten luonnonsuojeluyhdistykset ja riistanhoitoyhdistykset
 - elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt

7.2 Osallistuminen

Osallisilla on mahdollisuus antaa mielipiteensä ja muistutuksensa kaavan nähtävillä olon aikana kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheessa. MRL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. OAS:sta, kaavan valmisteluvaiheessa ja kaavan ehdotusvaiheessa pyydetään lausunnot viranomaisilta.

Vuorovaikutuksen ja osallistumisen takaamiseksi järjestetään nähtävilläoloaikoina kaikille avoimet tiedotus- ja yleisötilaisuudet. Kaavoituksen asiakirjat ovat saatavilla koko prosessin ajan Pudasjärven kaupungin internetsivuilla.

8 Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu

Kaavoituksen aloitusvaihe ja vireilletulo (loppuvuosi 2022)

Pudasjärven kaupunginhallitus päättää laittaa vireille MRL 63 §:n mukaisesti Yhteistuulen Pärjän tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta kuulutetaan sanomalehdissä ja kunnan kotisivuilla Internetissä. Maanomistajille ilmoitetaan kirjeitse kaavoituksen vireilletulosta ja OAS:sta. OAS:n nähtävillä oloaikana pidetään yleisötilaisuus.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville, jolloin osallisilla ja kunnan asukkailla on mahdollisuus esittää mielipiteensä tästä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Mielipiteet pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena. Kirjalliset mielipiteet ja lausunnot pyydetään toimittamaan osoitteeseen: kaavoitus@pudasjarvi.fi tai Pudasjärven kaupunki, PL 10, Varsitie 7, FI 93101 Pudasjärvi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavoitusprosessin aikana.

Yleiskaavan valmisteluvaihe (kesä 2023)

Kaavan valmisteluvaihe ajoittuu kevättalvelle 2023 ja kaavaluonnos laaditaan samanaikaisesti YVA-selostuksen kanssa. Kaavaluonnos asetetaan nähtäville kesällä 2023 ja tällöin viranomaisille tarjotaan mahdollisuus lausunnon antamiseen. Nähtäville asettamisesta kuulutetaan sanomalehdissä ja kunnan kotisivuilla Internetissä.

Osallisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus esittää nähtävilläoloaikana mielipiteensä valmisteluvaiheen aineistosta joko kirjallisesti tai suullisesti. Mielipiteet pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena. Kirjalliset mielipiteet ja lausunnot pyydetään toimittamaan osoitteeseen: kaavoitus@pudasjarvi.fi tai Pudasjärven kaupunki, PL 10, Varsitie 7, FI 93101 Pudasjärvi

Yleiskaavan ehdotusvaihe (talvi 2023-2024)

Kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana saadut huomautukset ja lausunnot käsitellään ja niihin laaditaan vastineet. Kaavaehdotuksen laadinnassa huomioidaan YVA-menettelystä saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Kaavaan tehdään palautteen pohjalta tarvittavat muutokset. Kaavaehdotus käsitellään kaupungin päätöselimissä, jonka jälkeen kaavaehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi. Nähtävilläoloaikana kaikilla osallisilla on mahdollisuus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutukset pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena. Nähtävilläolosta julkaistaan kuulutus sanomalehdissä ja kunnan kotisivuilla internetissä.

Yleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Yleiskaavasta järjestetään ehdotusvaiheessa tarvittaessa MRL 66§:n ja MRA 18 §:n mukainen viranomaisneuvottelu.

Kirjalliset muistutukset pyydetään toimittamaan osoitteeseen: kaavoitus@pudasjarvi.fi tai Pudasjärven kaupunki, PL 10, Varsitie 7, FI 93101 Pudasjärvi

Yleiskaavan hyväksymisvaihe (Talvi 2024)

Kaavaehdotuksesta annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet. Pudasjärven kaupunginvaltuusto hyväksyy yleiskaavan. Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä kuulutetaan virallisesti MRL 67 §:n ja MRA 94 §:n mukaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n mukaan yleiskaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan muu-
tosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään.

Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaan, kun sen hyväksymistä koskevasta lainvoimaisesta päätöksestä
on kuulutettu (MRA 93 §).